

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte:

Nadejda TOMA

judecători:

Liliana CATAN

Ion GUZUN

cu participarea:

procurorului – **Sergiu CRIJANOVSKI**

avocatului – **Liudmila GROZOVA**

a judecat, în ședință publică, recursul declarat de avocatul Liudmila GROZOVA în numele inculpatului COJOCARU Vasile, prin care se solicită casarea încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2022, cu privire la anunțarea în căutare și aplicarea arestului preventiv în privința lui

COJOCARU Vasile Xxxxx născut la
xx xxxxx xxxx, originar și domiciliat în s.
Xxxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare:

Instanța de recurs: 07.06.2022 – 20.06.2022.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului, cu menținerea încheierii adoptate de instanța de apel.

Avocatul Liudmila GROZOVA a solicitat admiterea recursului, cu casarea încheierii contestate.

Colegiul Penal, în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Cojocaru Vasile este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. a) Cod penal.

2. Prin sentința Judecătorei Orhei din 13 mai 2016, Cojocaru Vasile a fost achitat pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele acestei infracțiuni.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apeluri de către procurorul în Secția Exercițare a urmăririi penale în cauze de Criminalitate Organizată și Excepționale a Procuraturii Generale, Rotaru Denis, avocatul Zadoinov Roman în interesele succesorului părții vătămate, Veretca Tatiana, partea vătămată Matcovschi Iurie, avocatul Vâzdoagă Ion în interesele

inculpatului Corcodel Ion.

4. Cauza este pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

4.1. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2022, a fost admis demersul procurorului și s-a dispus anunțarea în căutare a lui Cojocaru Vasile pe teritoriul Republicii Moldova cu aplicarea măsurii preventive- arestul preventiv pe un termen de 30 zile din momentul reținerii.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a notat că prin sentința atacată inculpatul Cojocaru Vasile a fost achitat deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar prin apelul procurorului se solicită recunoașterea vinovăției lui Cojocaru Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

Ținând cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special, de hotărârea din 25 iulie 2000 în cauza Tierce și alții împotriva San Marino, Colegiul Penal a considerat ca fiind necesară aplicarea măsurii preventive sub forma arestului preventiv pe un termen de 30 de zile în privința lui Cojocaru Vasile, or ultimul a fost înștiințat despre ședința de judecată care va avea loc în instanța de apel, fapt confirmat prin recipisa semnată de către ultimul și anexată la materialele cauzei penale, iar anterior, acesta s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, fapt ce duce la tergiversarea examinării cauzei.

Mai mult cu atât, Colegiul a notat că absența inculpatului Cojocaru Vasile împiedică buna desfășurare a procesului penal, ce poate duce la încălcarea termenul rezonabil de examinare a cauzei penale. Prin urmare, se impune necesitatea anunțării în căutare a acestuia, cu scopul de a asigura buna desfășurare a procesului penal în deplină conformitate cu normele de procedură penală.

Citând prevederile art. 176 Cod de procedură penală, Colegiul Penal a concluzionat că în cazul dat sunt prezente temeiurile privind aplicarea arestului preventiv în privința inculpatului Cojocaru Vasile, deoarece apreciind jurisprudența Curții Europene ca acceptabile, de bază, pentru detenția unei persoane în arest preventiv, atunci când aceasta este bănuită sau învinuită de comiterea unei infracțiuni și persistă riscul eschivării persoanei de la judecată (*a se vedea Stogmuller c. Austriei, hotărârea din 10 noiembrie 1969, Seria A nr. 9, § 15*).

Colegiul penal, a menționat că, la examinarea demersului procurorului privind anunțarea în căutare și aplicarea arestului preventiv în privința inculpatului Cojocaru Vasile a fost analizată posibilitatea de a aplica o altă măsură preventivă mai blândă și s-a statuat că nu este posibil, or izolarea inculpatului este necesară pentru a fi asigurată desfășurarea normală a procedurii, securitatea procesului, participanților la acesta, cum și în vederea excluderii eschivării persoanei de la examinarea cauzei în instanța de apel, iar

lăsarea în libertate a inculpatului ar aduce atingere dezideratelor impuse de legea penală, creându-se un climat de insecuritate socială și neîncredere a cetățenilor în actul de justiție.

Cu referire la poziția apărării privind netemeinicia aplicării măsurii preventive, Colegiul a apreciat-o ca fiind cu caracter declarativ, în prezent altă măsură preventivă mai ușoară în privința inculpatului nu va asigura un comportament corespunzător al acestuia în procesul penal.

La caz, Colegiul penal a reținut că inculpatul Cojocaru Vasile se prezenta selectiv la ședințele de judecată: 06.11.2020 – nu s-a prezentat; 11.06.2021 – nu s-a prezentat și nu a indicat nici un motiv de lipsă; 19.11.2021 – nu s-a prezentat (ca motiv a fost invocat faptul că este peste hotare și i-au fost sustrate actele și pașaportul tehnic al automobilului, ulterior nu a prezentat nici o dovadă a acestui motiv); 18.02.2022 - nu s-a prezentat și nu a indicat nici un motiv de lipsă; 20.05.2022 - nu s-a prezentat și nu a indicat nici un motiv de lipsă.

În sensul vizat, luând în cumul toate circumstanțele (lipsa motivării absențelor, lipsa probării motivului invocat, lipsa, exact, în cazul când este asigurată prezența părții vătămate pentru a fi audiată), instanța de apel a constatat că inculpatul face uz cu rea-credință de drepturile procedurale și în scopul tergiversării cauzei.

Astfel, Colegiul penal, ținând cont de faptul că Cojocaru Vasile cunoștea cu certitudine despre data și ora ședințelor de judecată, intenționat nu se prezintă, astfel eschivându-se cu rea-voință de la prezentarea în judecată și împiedicând buna desfășurare a procesului penal.

5. Încheierea instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Liudmila Grozova în numele inculpatului Cojocaru Vasile, care solicită casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată în privința lui Cojocaru Vasile a unei măsuri preventive neprivative de libertate.

În motivarea recursului, menționează că:

- argumentele instanței de apel sunt netemeinice și nu au nici un suport juridic, deoarece procurorul nu a prezentat instanței probe pentru confirmarea riscurilor necesare aplicării măsurii preventive – arestul preventiv și nici nu a solicitat acest fapt;

- neprezentarea inculpatului în ședința de judecată din 20.05.2022 este una justificată, deoarece acesta s-a adresat la medicul de familie pentru acordarea asistenței medicale;

- inculpatul s-a prezentat la aproape toate ședințele de judecată;

- în cazul dat, instanța de judecată urma să dispună mai întâi aducerea silită a inculpatului și doar după aceasta era în drept să dispună anunțarea inculpatului în căutare, așa cum prevede art. 321 Cod de procedură penală.

- instanța de apel nu a luat în calcul faptul că inculpatul are loc permanent de trai, în s. Pohrebni, r-nul Orhei, iar conform certificatului eliberat de medicul de

familie, se constată că acesta s-a adresat la medic la data de 20.05.2022, cu reacție alergică de la înțepătura de viespe, ceea ce denotă că ultimul a lipsit motivat de la ședința de judecată stabilită pentru data de 20.05.2022 ora 14.00, respectiv nu există nici o probă care să dovedească necesitatea anunțării în căutare cu aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv în privința inculpatului Cojocaru Vasile.

6. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, audiind persoanele prezente în ședință, Colegiul penal constată că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 329 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul aplicării arestării preventive, hotărârea instanței poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, care se va judeca conform prevederilor art.311 și 312, care se aplică în mod corespunzător.

Verificând legalitatea și temeinicia aplicării măsurii preventive – arestarea preventivă pe un termen de 30 zile în privința lui Cojocaru Vasile, Colegiul penal conchide că instanța de judecată nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală și anume, că măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală.

Instanța de recurs reține că, potrivit sentinței Judecătoriei Orhei din 13 mai 2016, Cojocaru Vasile a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 329 alin. (2) lit. a) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele acestei infracțiuni.

Ulterior, sentința nominalizată a fost menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2019, care a fost casată prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2019, fiind dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Până la începerea examinării cauzei în instanța de apel, măsuri preventive în privința lui Cojocaru Vasile nu au fost aplicate.

În aceeași ordine de idei, se menționează că, potrivit art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, aplicarea măsurii preventive de către instanță se dispune doar în baza unui demers argumentat al procurorului, cu indicarea temeiurilor rezonabile de a presupune că inculpatul ar putea să se ascundă de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvârșească alte infracțiuni.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 mai 2022, se constată că, la soluționarea chestiunii privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpaților, procurorul a specificat: „*Consider că este imposibil de examinat cauza în lipsa participanților absenți [...]. Inculpatul Cojocaru Vasile se sustrage de la examinarea cauzei penale. [...]. Solicit anunțarea inculpatului Cojocaru*

Vasile în căutare, aplicarea măsurii preventive – obligarea de a nu părăsi localitatea cât și sancționarea pecuniară” (f.d. 151).

Raportând circumstanțele cauzei la normele legale, instanța de recurs, concluzionează că procurorul participant la ședința de judecată în instanța de apel, n-a prezentat un demers întemeiat și probe pentru emiterea încheierii referitoare la aplicarea arestării preventive în privința lui Cojocaru Vasile, cu anunțarea în căutare a acestuia, or, acesta a solicitat anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive – obligarea de a nu părăsi localitatea cât și sancționarea pecuniară.

Astfel, instanța de apel depășind limitele solicitării acuzatorului de stat a dispus din oficiu aplicarea măsurii preventive – arestul preventiv, omițând să dea o apreciere corespunzătoare faptului că arestul preventiv reprezintă o măsură preventivă excepțională, a cărei aplicare poate fi realizată în urma aprecierii imposibilității stabilirii unei alte măsuri preventive, în încheierea contestată lipsind motivele de rigoare în susținerea soluției adoptate.

La caz, Colegiul penal consideră că instanța de apel pripit a conchis asupra temeiniciei demersului înaintat de procuror și nu a prezentat argumente plauzibile în susținerea faptului că inculpatul se eschivează de la prezentarea în ședința de judecată din 20.05.2022.

Totodată, Colegiul penal constată că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 07.02.2022, 18.03.2022, 07.04.2022, inculpatul Cojocaru Vasile s-a prezentat în ședințele de judecată, însă acestea au fost amânate din cauza absenței altor participanți la proces (f.d. 140-148).

Mai mult ca atât, Colegiul reține că la materialele dosarului este prezentă concluzia medicului din data de 20 mai 2022 în care este indicat diagnosticul „reacție alergică la înțepătură de viespe. Acuze la edemul feței, [nedescifrabil] locală, disconfort respirator [...]”, (f.d.165) ceea ce confirmă faptul că inculpatul s-a aflat în imposibilitate de a comunica starea sa avocatului ce-i reprezenta interesele.

Relevante la caz sun exigențele expuse în HP CSJ nr. 1 din 15.04.2013 Despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu, potrivit cărei: Riscul eschivării: Deși severitatea sancțiunii reprezintă un element important în evaluarea riscului eschivării, ea nu poate justifica prin sine arestarea. Riscul eschivării trebuie evaluat luând în considerație mai mulți factori care au legătură cu: caracterul persoanei, valorile sale morale, locuința sa, ocupația sa, bunurile sale, legăturile familiale și cu toate tipurile de legături cu statul în care el este acuzat (*a se vedea hot. Becciev c. Moldovei, 4 octombrie 2005, §58*).

Riscul aplicării unei sancțiuni severe și temeinicia probelor pot fi relevante, dar nu sunt, prin sine, decisive, iar posibilitatea obținerii garanțiilor poate fi folosită pentru a înlătura orice risc (*hot. Neumeister c. Austria, 27 iunie 1968, §10*).

Din aceste considerente, Colegiul conchide că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2022, nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, iar temeiurile care au dus la anunțarea inculpatului în căutare și la aplicarea măsurii preventive pe un termen de 30 zile față de inculpat, sunt nejustificate, din care motiv recursul avocatului urmează a fi admis, cu casarea încheierii nominalizate

7. În conformitate cu art. 312 alin. (5) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Admite recursul declarat de avocatul Liudmila GROZOVA în numele inculpatului COJOCARU Vasile, casează total încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2022, privind anunțarea în căutare a inculpatului COJOCARU Vasile Xxxxx și aplicarea măsurii preventive - arestul.

COJOCARU Vasile Xxxxx urmează a fi eliberat din penitenciar dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă arestul sau pedeapsa – închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecătorii

Liliana CATAN

Ion GUZUN